

Miten tunnistat hyvän lähteen?

Sisältö

- Erilaiset lähteet erilaisiin tarkoituksiin
- Lähteiden etsiminen
- Lähteiden luotettavuuden arviointi
- Tieteellisen lähteen tunnusmerkit

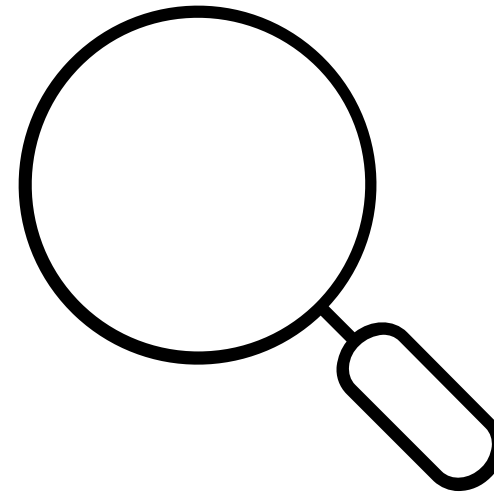
[This Photo](#) by Unknown Author is licensed under [CC BY-ND](#)

Erilaiset lähteet erilaisiin tarkoituksiin

- Pääsääntöisesti korkeakouluopintojen tehtävissä odotetaan tieteellisten lähteiden käyttöä.
- Yleensä sopivina lähteinä pidetään
  - tutkimuksia, väitöskirjoja ja tutkimusartikkeleita
  - virallisia tiedonlähteitä
  - ammatillista tietoa.
- Toisinaan ”kevyempiä” lähteitä, kuten ajankohtaisia uutisia, voidaan käyttää aiheen ajankohtaisuuden osoittamiseen esim. johdannossa.
- Yleistajuiset tietokirjat sopivat lähinnä opintojen alkuvaiheeseen tai muiden lähteiden etsintään.
- Oppimateriaalien tai Wikipedian käyttöä ei suositella.
- Mieti aina lähteet tehtävänannon mukaan. Odotetaanko tehtävässä aiheen esittelyä tieteellisten lähteiden avulla vai voitko ottaa mukaan myös näkökulmaa avartavia kevyempiä lähteitä?

Lähteiden etsiminen

- Hakusana ja tietokanta
- Kirjasto
  - Ks. lisää
<https://infoguides.jamk.fi/tiedonkompassi>
- Asiantuntijälähteet
- Opinnäytetöiden ja tutkimusartikkeleiden lähdeluettelot

Lähteiden luotettavuuden arviointi

- Lähdekriittisyys on olennainen osa lähteiden valintaa.
- Se, että lähteessä käsitellään oppimistehtäväsi aihetta, ei tee siitä vielä luotettavaa.
- Luotettavuutta voidaan arvioida esimerkiksi pohtimalla seuraavia kysymyksiä:
  - Kuka lähteen on kirjoittanut?
  - Missä se on julkaistu? Milloin?
  - Mikä tekstilaji on kyseessä?
  - Onko kytköksiä kaupallisuuteen tai aatteellisuuteen?
  - Onko kieli neutraalia?
- Lue lisää lähteiden luotettavuuden arvioinnista: [LAB Informaatiolukutaidon perusteet](#).

Tieteellisen lähteen tunnusmerkit

- Lähde on vertaisarvioitu.
- Kirjoittaja on alan asiantuntija, ei toimittaja.
- Kieli on asiatyylistä ja voi sisältää ammattisanastoa.
- Rakenne noudattaa tyypillisesti IMRD-rakennetta.
- Tekstissä on lähdeviitteet ja lähdeluettelo.
- Tarkoituksena on yleensä esitellä tutkimustuloksia.

Esimerkki

Tieteellinen lehtiartikkeli

- Syrjälä, J. 2022. Asumispalveluihin kuulumisen tunne asunnottomien kerronnassa. Janus Sosiaalipolitiikan ja sosiaalityön tutkimuksen aikakauslehti, 30, 2, 140–156. Viitattu 2.9.2022. <https://doi.org/10.30668/janus.107882>.
- Tieteellisen artikkelin tunnusmerkit:
  - Vertaisarviointitunnus
  - Tarkat lähdeviitteet ja lähdeluettelo
  - Rakenne noudattaa IMRD-mallia
  - Keskiössä tutkimus: menetelmät ja tulokset
  - Kieli neutraalia asiatyyliä

Esimerkki

Populaarinen lehtiartikkeli

- Linnossuo, O. & Kettunen, P. 2020. Mitä tiedämme lastensuojelusta. 30 päivää. Talentia-lehden erikoisnumero lastensuojelun ammattilaisille, 8, 28.2.2020, 20–23. Viitattu 8.8.2022.
<https://talentia.e-julkaisu.com/2020/30paivaa/#page=21>.
- Miksi tämä artikkeli ei ole tieteellinen?
  - Tekstiä ei ole vertaisarvioitu.
  - Rakenne ei noudata tieteellisen artikkelin rakennetta.
  - Tekstissä ei esitellä tutkimusta.
  - Vaikka tekstissä on paikoin lähdeviitteitä ja lähdeluettelo, lähteiden käyttö ei noudata tieteellistä esittämistapaa.
  - Kieli on yleistajuisempaa ja kirjoittajien persoona näkyy tekstissä.
  - Tekstin ohessa on käytetty kuvia.

Lähteet

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15.p. Helsinki: Tammi.

Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S. & Mäntynen, A. 2017. Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. Helsinki: Gaudeamus.

Linnossuo, O. & Kettunen, P. 2020. Mitä tiedämme lastensuojelusta. 30 päivää. Talentia-lehden erikoisnumero lastensuojelun ammattilaisille, 8, 28.2.2020, 20–23. Viitattu 8.8.2022. <https://talentia.e-julkaisu.com/2020/30paivaa/#page=21>.

Mistä tiedän, onko julkaisu/lehti/artikkeli tieteellinen? N.d. Artikkelin Itä-Suomen yliopiston verkkosivuilla. Viitattu 5.8.2022. <https://sites.uef.fi/tiedonhaku-kasvatus/mista-tiedan-onko-julkaisu-tieteellinen/>.

Tunnistatko tutkimustiedon ja erilaiset lähdeaineistot? 2022. Artikkelin Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun verkkosivuilla. Viitattu 4.8.2022. <https://libguides.xamk.fi/tiedonhankinta/porras4>.

Tunnus vertaisarvioidulle tiedejulkaisulle. 2020. Artikkelin Tieteellisen seurain valtuuskunnan verkkosivuilla. Viitattu 4.8.2022. <https://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus>.

Tuovila, T., Åsted-Kurki, P., Paavilainen, E. & Kylmä, J. 2018. Nuorten kuvaus elämästään sateenkaariperheessä. Hoitotiede, 30, 4, 347–360. Viitattu 4.8.2022. <https://www.proquest.com/openview/238bfb61de2214bb9167b033a34a9235/1?pq-origsite=gscholar&cbl=406341>.

Valitse luotettava lähde. 2022. Artikkelin Haaga-Helian ammattikorkeakoulun verkkosivuilla. Viitattu 5.8.2022. <https://libguides.haaga-helia.fi/nain-haet-tietoa/valitse-luotettava-lahde>.